

Nowe technologie wobec zabytkowego budownictwa

autor(ka): Anna Klos

W Gdańsku, w Nowym Ratuszu, 16 kwietnia 2012 odbyła się bardzo interesująca międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Europejską Fundację Ochrony Zabytków, pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Pomorskiego.

To jeden z elementów projektu „Cool Bricks – Climate Change, Cultural Heritage & Energy Efficient Monuments, co w tłumaczeniu na polski znaczy: „Cool Bricks – Zmiany Klimatyczne a Dziedzictwo Kulturowe i Efektywność Energetyczna Zabytków”. Projekt realizowany jest w ramach programu BSR (Baltic Sea Region), a uczestniczy w nim 18 partnerów z 9 krajów: Niemiec, Danii, Szwecji, Estonii, Litwy, Łotwy, Białorusi, Finlandii, Rosji i Polski. Nasz kraj reprezentuje Europejska Fundacja Ochrony Zabytków (EFOZ), kierowana przez prezes Aleksandrę Kociałkowską.

Koncepcja projektu powstała w Hamburgu w grudniu 2010 roku. Tamtejsi konserwatorzy zabytków, architekci i inżynierowie borykali się z problemem jak zmniejszyć zużycie energii w zabytkowych budynkach bez niszczenia ich wartości kulturowej i autentyczności. Byli ciekawi jak sobie z tym radzą inni, więc postanowili zorganizować forum wymiany informacji i doświadczeń.

Ostatnie lata przyniosły rewolucję w dziedzinie budownictwa i ekologii, w tym energooszczędność. Nowatorskie osiągnięcia technologiczne łatwo stosować w nowym budownictwie, trudniej w substancji zabytkowej. O ile kiedyś, co widać na historycznych rycinach, nawet ludzie zamożni w ziemi bez protestów przebywali w mieszkaniach poubierani w futra i ciepłe płaszcze, o tyle współcześni chcą mieć jednak większy komfort cieplny. Pojawił się zatem problem jak ocieplić zabytkowe budynki bez negatywnych dla nich skutków. Szczególnie, że szybko się okazało, iż szczelne ocieplanie zewnętrznych ścian tworzy wewnątrz mikroklimat powodujący powstawanie pleśni.

Uczestnicy konferencji, pochodzący z wszystkich krajów Basenu Morza Bałtyckiego, prezentowali przykłady renowacji budownictwa ceglanego w ich krajach.

Okazało się, że poszczególne państwa mają w tej kwestii różne doświadczenia i poglądy.

Tommi Lindh z Finlandii, architekt i naukowiec stwierdził, że oszczędzanie energii i ograniczanie emisji CO2 są wymogami, które mogą być z sobą sprzeczne. Zasoby energii, w tym też tej odnawialnej, muszą być wykorzystywane rozsądnie. Finlandczycy przyjęli zasadę, aby nowe budowle powstawały w ilości rozsądnej. Korzystniejsze jest bowiem zachowywanie energii wbudowanej w struktury już istniejące. Ostatnio w wielu krajach świata panuje moda krótkiej żywotności budynków. Katedra z 1450 roku dopiero ok. 2030 stanie się ruiną (jeśli wykluczy się działania wojenne). Budynki z II połowy XX wieku mają czas trwałości liczony na lat kilkadziesiąt. Niemniej i w tych przypadkach można dzięki odpowiedniej renowacji przedłużyć okres ich eksploatacji co najmniej do lat stu. Zamiast budować nowe, w Finlandii inwestuje się w budynki porzucone, nie lekceważy się małych projektów renowacyjnych. Te działania się opłacają ze względów zdrowotnych, bezpieczeństwa i jakości życia, ekologii i ekonomii. Metodą na ograniczanie emisji dwutlenku węgla jest zachowanie dawnego budownictwa.

Z bardzo bogatymi doświadczeniami niemieckimi w dziedzinie rewitalizacji budynków zapoznał uczestników konferencji Albert Schett z Hamburga. Omówił, w oparciu o konkretne przykłady, popełnione błędy, które spowodowały przenikanie wody do wnętrza budynków, a w konsekwencji zawilgocenia, pojawienie się pleśni i korozję konstrukcyjnych elementów metalowych.

Rudolf Plagge z Politechniki w Dreźnie (z Instytutu Technologii Budynków) omówił zasady budownictwa nisko energetycznego, które mogą być zastosowane wobec substancji zabytkowej, także w Gdańsku. Położył nacisk na izolację zabezpieczającą przed wilgocią, podkreślając zalety izolacji kapilarnej.

Jako zasadę główną niemieccy specjaliści przyjmują: Unikajcie błędów. Zanim zaczniecie działać, sprawdźcie następstwa, w tym skuteczność.

źródło: Europejska Fundacja Ochrony Zabytków

data publikacji: 2012-04-27

Uwaga! Przedruk, kopiowanie, skracanie, wykorzystanie tekstów (lub ich fragmentów) publikowanych w portalu www.ngo.pl w innych mediach lub w innych serwisach internetowych wymaga zgody Redakcji portalu!